

Echo Chelmska

Wrzesień, Październik | nr 9, 10 (252, 253)/2024 | nakład 2000 szt.

ISSN: 1644-1133

Informator Gminny

40-lecie Robotniczego Stowarzyszenia Twórców Kultury w Chelmsku

relacja na stronie 4

Zakaz używania starych kotłów na paliwo stałe

Zgodnie z zapisami uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego, od 1 maja 2024r. zaczął obowiązywać zakaz używania: **kotłów grzewczych poniżej 3 klasy, oraz kominków, kuchni węglowej, pieców kaflowych, które nie spełniają wymogów ekoprojektu lub nie posiadają sprawności cieplnej na poziomie min. 80%.**

Kotły 3 i 4 klasy można użytkować do 31.12.2026 r., kotły ecodesign i 5 klasy można użytkować bezterminowo.

Stary kocioł można wymienić na: pompę ciepła, kocioł gazowy, kocioł na pellet, kocioł na węgiel lub drewno spełniający normy ekoprojektu z automatycznym podajnikiem (wyjątkiem są kotły zgazowujące paliwo).

Jeżeli Państwo nie dokonali jeszcze wymiany kotła/pieca, należy to **bezwzględnie uczynić**. Jeżeli kocioł/piec został wymieniony należy to zgłosić wypełniając deklarację do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (deklaracja dostępna jest w Urzędzie Miejskim w Chełmku lub na stronie internetowej www.zone.gunb.gov.pl/pl).

Gmina jest zobowiązana do przeprowadzania planowych oraz interwencyjnych kontroli źródeł ogrzewania w budynkach jednorodzinnych. Jeżeli podczas kontroli zostanie jednoznacznie stwierdzone, że eksploatują Państwo kocioł na paliwo stałe, niespełniający wymogów uchwały antysmogowej do ogrzewania budynku, czy też do przygotowania ciepłej

wody użytkowej, sprawa może być skierowana na policję o ukaranie mandatem do 500 zł. Kontrolujący może również skierować wniosek do sądu o nałożenie kary grzywny do 5 tys. zł. Karę można nałożyć ponownie przy każdym przypadku eksploatacji instalacji niezgodnie z uchwałą antysmogową.

Przypominamy również o możliwości skorzystania z dofinansowania w ramach programu „Czyste Powietrze” WFOŚiGW w Krakowie na wymianę źródła ciepła oraz termomodernizację budynku.

W Urzędzie Miejskim w Chełmku zlokalizowany jest **gminny punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”**, ul. Krakowska 11, 32-660 Chełmek, pok. 15, tel. 33 844 90 30.

Ponadto Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił w województwie małopolskim pierwszy w Polsce „Pilotażowy Program Operatorzy w Programie Czyste Powietrze”. **Operatorem działającym w Gminie Chełmek jest Pan Sławomir Januszyk z firmy Energia Plus Sp. z o.o., nr telefonu 795 208 300.** Operator bezpłatnie pomaga mieszkańcom w określeniu zakresu rzeczowego prac remontowych niezbędnych do realizacji w budynku, wspomaga mieszkańców w pozyskaniu środków na wymianę kopciuchów i termomodernizację oraz przeprowadzeniu i rozliczeniu zrealizowanych zadań.

Inf. UM

Pomoc dla Paczkowa

21 września wyruszył z Chełmka konwój z pomocą dla Paczkowa. Cztery samochody wypełnione po brzegi darami przekazanymi przez Mieszkańców Chełmka, Bobrka i Gorzowa wyjechały z pomocą dla powodziń.

Chcę podziękować za dar serca Wszystkim, którzy odpowiedzieli na nasz apel, a także tym, którzy zaangażowali się w organizację zbiórek w naszej gminie – strażakom z OSP Chełmek, OSP Bobrek i OSP Gorzów, pracownikom MOKSiR w Chełmku.

Zgromadzone dary zostały załadowane do 4 samochodów. Wśród darów znalazły się między innymi: 3 osuszacze, 3 agregaty, pompa, kilkaset kilogramów żywności, kilka palet z chemią gospodarczą, karma dla zwierząt.

W sumie zostało zebranych kilka ton darów!

22 września 2 kolejne samochody z osuszaczami pojechały w ramach prywatnej inicjatywy do Paczkowa.

Jeszcze raz dziękuję Wam z całego serca. Możemy być przekonani, że nasze dary trafią do powodzian z gminy Paczków, oraz sąsiednich gmin.

Andrzej Saternus

Fundusze Europejskie
dla MałopolskiRzeczpospolita
PolskaDofinansowane przez
Unię Europejską

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Soły”

zaprasza:

Wszystkich mieszkańców, w szczególności:

- osoby poniżej 25 roku życia
- osoby powyżej 60 roku życia
- kobiety

z obszaru gmin: Brzeszcze, Chełmek, Kęty,
Oświęcim i Wieprz
do uczestnictwa w:

Szkoleniu tematycznym (informacyjno-
aktywizacyjnym) nt. możliwości pozyskania
dofinansowania

celem szkolenia jest:

- większa liczba operacji zgłaszanych do dofinansowania
- mobilizacja do działania przedstawicieli grup ludzi w niekorzystnej sytuacji oraz zagrożonych wykluczeniem

które odbędzie się:

w dniu 16.10.2024 r. o godz. 14:00
w siedzibie Stowarzyszenia LGD „Dolina Soły”
ul. Kostka Jagiełły 6, 32-626 Zasole

Zgłoszenia pod nr tel. 690 128 018 Liczba miejsc ograniczona

Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w Żłobku Samorządowym "Świetliki" w Chełmku

Gmina Chełmek otrzymała dotację celową na dofinansowanie zadania własnego polegającego na wypłacie od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2027 r. dodatku motywacyjnego w wysokości do 1 000 zł brutto miesięcznie oraz na pokrycie kosztów składek od tego dodatku pracownikom zatrudnionym na umowę o pracę, o którym mowa w rządowym programie: "Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024-2027".

Kwota dofinansowania: 66 400,20 zł.

Data podpisania umowy – 26 sierpnia 2024 r.

Zadanie dofinansowane ze środków budżetu państwa.

Celem Programu jest podniesienie wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w Żłobku Samorządowym "Świetliki" w Chełmku.

Inf. UM

Policjanci uratowali życie kobiety w kryzysie emocjonalnym

Policjanci z Ognia Patrolowo Interwencyjnego Komisarzatu Policji w Chełmku ocalili 46 – letnią mieszkankę powiatu wielickiego, która chciała targnąć się na własne życie.

W sobotę (24.08.2024) o godzinie 6.20 z operatorem numeru alarmowego 112, skontaktowała się mieszkanka Chełmka. Z jej relacji wynikało, że jej 46 – letnia córka znajduje się w kryzysie psychicznym i chce targnąć się na swoje życie.

Najbliżej wskazanego adresu znajdował się patrol w składzie sierżant sztabowy Ivo Kopijas oraz starszy posterunkowy Kacper Grocholski. Mundurowi szybko dotarli na drugie piętro budynku. Na końcu korytarza zauważyli kobietę, która siedząc na parapecie okiennym niebezpiecznie wychylała się na zewnątrz budynku, co chwilę tracąc równowagę. Nie zwracała ona uwagi na otoczenie, więc policjanci podeszli bardzo cicho, po czym złapali ją za nogi i zdjęli z okna. Po przyjeździe karetki Pogotowia Ratunkowego oddali 46 – latkę pod opiekę ratowników medycznych.

Jesteś w kryzysie emocjonalnym?

Fachowcy od pomocy w rozwiązywaniu problemów czekają na Ciebie. Na terenie każdego powiatu znajduje się wiele instytucji między innymi powiatowe centrum pomocy rodzinie, ośrodek interwencji kryzysowej oraz ośrodki pomocy społecznej czy poradnie psychologiczne, których przedstawiciele są gotowi pomóc w rozwiązaniu trudnych sytuacji życiowych. Pomocą w sytuacjach kryzysowych służą również pracownicy Antydepresyjnego Telefonu Zaufania Fundacji ITAKA 22 484 88 01.

Szczegółowe informacje na stronie Stop Depresji
<https://stopdepresji.pl/>

inf. GKRPA

Echo Chełmka

Wydawca: Miejski Ośrodek Kultury Sportu
i Rekreacji w Chełmku, Pl. Kilińskiego 3,
32-660 Chełmek;
tel.: 33 846 12 96; e-mail: moksir@chemek.pl

Redaktor naczelny: Paweł Waligóra

Redakcja: Aleksander Babiński, Urszula Bialik,
Jesica Bożek, Konrad Karaśkiewicz, Waldemar
Rudyk,

Dyżury redakcyjne: od poniedziałku do piątku
w godzinach od 8.00 do 15.00

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść
ogłoszeń. Tekstów nie zamówionych Redakcja nie
zwraca i zastrzega sobie prawo do skrótów i zmian
tytułów.

Skład i druk:

Agencja Reklamy PABLO - Tel. 601 413 554

40 lecie RSTK w Chełmku

20.09.2024 - Jubileusz 40-lecia działalności naszego Stowarzyszenia RSTK w Chełmku.

Uroczystość odbyła się w MOKSiR - część oficjalna, a następnie na Stawach dalsza część obchodów.

W obchodach uczestniczyli: Prezes Rady Krajowej Stowarzyszenia Twórców Kultury - Paweł Soroka, Burmistrz Chełmka - Andrzej Saternus, Zastępca Przewodniczącego Rady Miejskiej - Henryk Kowalski,

Sekretarz Urzędu Miejskiego - Janina Świerż, Dyrektor MOKSiR - Waldemar Rudyk, Kierownik Biblioteki Publicznej MOKSiR - Ula Bialik, Redaktor Naczelny „Echa Chełmka” - Paweł Waligóra. Bardzo dziękujemy.

W trakcie spotkania zostały wręczone przez Prezesa Krajowej Rady Pawła Sorokę i Burmistrza Andrzeja Saternusa dyplomy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za działalność artystyczną dla: Lidii

Kurnik, Barbary Musiał, Danuty i Leszka Skuczyńskich. Serdeczne gratulacje!

Następnie dyplomy okolicznościowe za działalność artystyczną przyznane przez Krajową Radę.

Otrzymali: Danuta Skuczyńska, Jolanta Kućka-Noworyta, Ireneusz Musiał, Kazimierz Szuszczyk, Barbara Fraszczyńska, Zbigniew Trzciniński, i Walentyna Iwanek. Gratulacje!

Za udział w Ogólnopolskim plenerze artystycznym dyplomy otrzymali: Anita Młodzik, Józef Trzaska, Sabina Piotrowska, Mira Sabatowicz - Ziob, Zbigniew Ziob, Andrzej Ryszard Czerwiński, Zbigniew Krawiec, Jolanta Kućka-Noworyta, Danuta Nowak, Zbigniew Trzciniński, Antoni Korycik, Barbara Musiał, Józefa Ostrowska, Irek Musiał.

Można było oglądać wystawę prac z w/w pleneru na Stawach w Chełmku. Natomiast w MOKSiR też reprezentowaliśmy swoje prace z okazji naszego Jubileuszu.

Wszystkim Przedstawicielom zaprzyjaźnionych Stowarzyszeń serdecznie dziękujemy. Mogliśmy razem z Wami świętować 40-lecie. Dzięki Wam Wszystkim obecnym, dla nas członków RSTK Chełmek ten dzień był wyjątkowy.

*Przewodnicząca RSTK
Józefa Ostrowska*

Artyści tworzyli na stawach

Z okazji przypadającego w tym roku jubileuszu 40 lecia RSTK, zarząd stowarzyszenia zorganizował ogólnopolski plener malarski.

11 września na Stawach w Chełmku spotkali się i wspólnie tworzyli artyści ze Stowarzyszeń Twórców Kultury: Andrychowa, Jaworzna, Krakowa, Oświęcimia, Tychów, Trzebini oraz Chełmka.

Wydarzenie patronatem objął Starosta Oświęcimski Andrzej Skrzypiński.

Trochę historii RSKT w Chełmku

Nasza działalność rozpoczęła się już w latach 60-tych. W 1967 roku była zorganizowana pierwsza wystawa malarska w Domu Ludowym w Chełmku.

Jednak działalność liczy się od chwili zarejestrowania Stowarzyszenia w KRS w Krakowie. U nas nastąpiła rejestracja w 1984r.

Krótko o naszej działalności.

Przez cały ten okres promujemy twórczość artystyczną wśród dorosłych, młodzieży i dzieci. Prowadzimy warsztaty malarskie, rzeźbiarsko-malarskie, ceramiczne i rękodzieła.

Organizujemy wystawy indywidualne i zbiorowe. Na nich prezentujemy prace z warsztatów i z plenerów. Bierzymy udział w życiu kulturalnym naszej Gminy. Wystawiamy nasze prace z okazji „Dni Chełmka”, „Folklorystycznych Spotkań nad Przemszą” oraz na innych uroczystościach organizowanych przez MOKSiR w Chełmku.

*Przewodnicząca RSTK
Józefa Ostrowska*

„Obrażnicy – opowieść o nieistniejącym świecie”

Zespół Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku na przestrzeni kilku ostatnich miesięcy realizował autorski projekt pt.: „Obrażnicy – opowieść o nieistniejącym świecie”, do którego otrzymał dofinansowanie w wysokości 21 tys. zł ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury EtnoPolska. Edycja 2024.

Celem programu było stworzenie warunków dla wzmocnienia tożsamości kulturowej i uczestnictwa w kulturze na poziomie lokalnym i regionalnym, a także popularyzacja lokalnych tradycji w dziedzinie miejskiego i wiejskiego folkloru, które instytucja od lat stara się kultywować i popularyzować wśród miejscowej społeczności. Realizacja zadania przyczyniła się do podtrzymania pamięci o wyjątkowym rzemiośle zwanym „obrażnictwem”, czyli ludowej sztuce tworzenia drzeworytów o tematyce dewocyjnej, na Ziemi Bobreckiej zapoczątkowanej w XIX w. przez drzeworytników Bryndzę i Sagana.

Dzięki ścisłej współpracy z Muzeum Etnograficznym im. Seweryna Udzieli w Krakowie, które objęło Honorowy Patronat nad Projektem możliwe było zorganizowanie na terenie Gminy Chełmek mobilnej wystawy ukazującej drzeworyty ludowe, współczesne, a także proces ich

tworzenia. Zaproszeni do współpracy wykonawcy podczas spotkań, wykładów i spektakli teatralnych przybliżyli sylwetki twórców ludowych mających niemalże wpływ na rozwój lokalnego dorobku kulturowego. Z kolei uczestnicy cyklu warsztatów artystycznych poznali techniki druku wypukłego. Część stworzonych prac znalazła się na wystawie pokonkursowej ogólnopolskiego konkursu plastycznego „Opowieść o nieistniejącym świecie” zorganizowanego w ramach zadania. Wydarzenie połączone z performatywnym spektaklem multimedialnym i ruchem scenicznym było uroczystym zwieńczeniem projektu.

Do wymiernych efektów programu możemy zaliczyć 9 wydarzeń artystycznych, w których uczestniczyło dwunastu artystów. Nad projektem pracował siedmio osobowy zespół instruktorów oraz wolontariuszy. Pieczę nad projektem sprawował dyrektor ośrodka Waldemar Rudyk.

Jesica Be.

MUZEUM
ETNOGRAFICZNE
W KRAKOWIE

Instytucja Kultury
Województwa
Małopolskiego

MAŁOPOLSKA

Miejski Ośrodek Kultury,
Sportu i Rekreacji w Chełmku
Plac Kościelny 3 | 22-400 Chełmek
tel. 22 844-17-96 | e-mail: mokr@chełmek.pl
www.mokr.chełmek.pl

Rada Sołecka w Bobrku

Rodzinny Skansen
„Czworaki” w Bobrku

REALIZACJA OGRODÓW BRUKARSTWO

Firma REVO

☎ 518 350 944

📘 REVO-USŁUGI OGRODNICZE

✉ revo.ogrody@gmail.com

📷 REVO.OGRODY

Warsztaty malarskie dla dzieci na ROD Czerwony Kapturek

10 sierpnia odbyły się warsztaty malarskie dla dzieci i młodzieży zorganizowane na ROD „Czerwony kapturek” organizowane przez zarząd ogrodów działkowych.

Warsztaty poprowadziła członek RSTK Teresa Daniek. Tematem przewodnim warsztatów była przyroda. Młodzi artyści tworzyli przy pomocy farby akwarele, kredki oraz szkice ołówkiem. Po zakończonych warsztatach każde z dzieci otrzymało gadżety ufundowane przez Urząd Miejski w Chełmku.

Dzieci zwiedziły teren ogrodów oraz zostały poczęstowane kielbaskami z ogniska i ciastami. W warsztatach wzięło udział 20 dzieci wraz z opiekunami 20 dzieci oraz opiekunowie.

Student UTW sprawny jest !!!

Studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Chełmku po raz kolejny wykazali, że prowadzone w UTW zajęcia utrzymują ich w dobrej kondycji fizycznej i potrafią zintegrować do każdego wyzwania społecznego.

Tym razem, już po raz drugi, stanęli do rywalizacji sportowej w ramach IV Powiatowej Spartakiady Seniorów, organizowanej przez Dzienny Dom Pomocy oraz stowarzyszenie „Pokolenie” w Oświęcimiu przy współudziale Miasta Oświęcim. Ogólnie udział brało 175 uczestników w 16 konkurencjach indywidualnych i 4 zespołowych. Trzeba było min. rzucać oszczepem, pchnąć kulą, strzelać z łuku oraz piłką do bramki, wykazać się w grze w bule. Zespołowo nasza 12 osobowa drużyna może pochwalić się 3 miejscem i brązowym medalem w biegu sztafetowym, poza tym indywidualnie zdobyliśmy 2 ZŁOTE MEDALE, 2 SREBRNE i 2 BRĄZOWE.

Zarząd UTW gratuluje wszystkim uczestnikom wygranej, a nieprzeznaczonych w naszym stowarzyszeniu zaprasza do studiowania, w rozpoczynającym się od października nowym roku studenckim. Poza nauką czeka na Was dużo ciekawych wrażeń.

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chełmku wraca po wakacyjnej przerwie

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chełmku wznowił zajęcia po wakacyjnej przerwie. Uroczyste otwarcie już IX rocznika odbyło się 23 września przed siedzibą UWT na ul. Topolowej.

Po rozpoczęciu prezes stowarzyszenia rozdała nowym słuchaczom indeksy i przybliżyła plany zajęć w semestrze. Zaproszeni na inaugurację mogli podziwiać prezentacje twórczości UTW, uczestniczyć w poczęstunku wykonanym przez studentów UTW, a także zobaczyć alpaki, które przyjechały na uroczystość otwarcia z zaprzyjaźnionej stadniny Ikarion w Bobrku.

Obecnie UTW w Chełmku ma 44 studentów. Studenci mogą uczestniczyć w następujących zajęciach: robótki ręczne, zajęcia krajoznawcze przy maszynie, pilates, basen, język angielski oraz informatyka.

Gotowy kształt VII etapu OSPR

11 września w Starostwie Powiatowym w Oświęcimiu podsumowano dotychczasowe prace nad wykazem zadań zaproponowanych przez samorządy do realizacji w kolejnym, VII etapie Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego na lata 2026-2030. Wsparcie rządu ma wynieść ponad 90 mln zł. Resztę wyłożą zainteresowane samorządy.

W spotkaniu, które poprowadził starosta Andrzej Skrzypiński uczestniczyli przedstawiciele Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego na czele z wojewodą Krzysztofem Janem Klęczarem oraz wóldarze samorządów: prezydent Oświęcimia Janusz Chwierut, zastępca prezydenta Andrzej Bojarski, wójt Gminy Oświęcim Mirosław Smolarek, burmistrz Chelmska Andrzej Saternus, zastępca burmistrza Brzeszcz Łukasz Kobielski. Obecni byli także dyrektorka Zarządu Dróg Wojewódzkich Katarzyna Węgrzyn-Madeja i członek Zarządu Powiatu w Oświęcimiu Jerzy Mieszczak.

Wojewoda podziękował wszystkim zaangażowanym w kształt VII etapu za ciężką pracę.

- Jesteśmy gotowi zamknąć dyskusję w kwestii tego etapu OSPR - podsumował Krzysztof Jan Klęczar. - Środki z budżetu państwa przewidziane na planowany na lata 2026-2030 VII etap OSPR to ponad 90 mln zł. Wkład własny beneficjentów będzie wynosił prawie 43 mln zł. To łącznie około 133 mln zł, które pozwolą zrealizować inwestycje kluczowe dla ziemi oświęcimskiej. Działamy w pełnym partnerstwie. Łączymy finansowy wkład samorządowy i rządowy, ale też razem opracowujemy koncepcję realizacyjną. Na listę podstawową wspólnie wybraliśmy zadania wychodzące naprzeciw potrzebom mieszkańców i w sposób zrównoważony przyczyniające się do rozwoju regionu - dodał wojewoda.

Wybrane do realizacji i rządowego dofinansowania propozycje samorządów zostaną teraz przesłane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Poniżej lista zadań zaproponowanych przez samorządy:

Powiat Oświęcimski:

- przebudowa drogi powiatowej nr 1883K ul. Więźniów Oświęcimia w Oświęcimiu
- przebudowa drogi powiatowej nr 1881K ul. Stanisławy Leszczyńskiej w Oświęcimiu
- przebudowa drogi powiatowej nr 1895K ul. Nadwiślańska w Oświęcimiu oraz ul. Oświęcimska w Dworach Drugich
- utrzymanie terenów Skarbu Państwa.

Miasto Oświęcim:

- przebudowa ul. Osiedlowej
- przebudowa ul. Jaracza
- przebudowa kładki przez rz. Sołę w ciągu ul. Cichej
- zachowanie dziedzictwa kultury żydowskiej w Oświęcimiu - zabezpieczenie wraz z ekspozycją historycznej drewnianej mykwy
- przebudowa ul. M. Kownackiej

- zagospodarowanie przedpola Pomnika Pomordowanych w podobożie Monowitz zlokalizowanego przy ul. Chemiczów.

Gmina Oświęcim:

- przebudowa ul. Do Pomnika w Pławach
- przebudowa ul. Franciszkańskiej w Harmężach
- przebudowa ul. Wolskiej w Harmężach
- przebudowa ul. Niwy w Brzezince
- przebudowa ul. Wiślanej w Brzezince
- przebudowa ul. Spacerowej w Babicach
- renowacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Harmężach wraz z zagospodarowaniem terenu.

Gmina Brzeszcze:

- budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz - Birkenau na odcinku od ul. Klonowej do ul. Budy w Brzeszczach.

Gmina Chelmska:

- modernizacja Parku Rodzinnego w Chelmsku oraz rozbudowa jego otoczenia wraz z powstaniem ścieżki edukacyjno-dydaktycznej
- zagospodarowanie terenu w otoczeniu miejsca pamięci - wieży widokowej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego na wzgórzu Skała w Chelmsku
- utworzenie Miejskiego Centrum Informacji „Pamięć i Przyszłość” w obiekcie dawnej kantyny w Chelmsku.

Województwo Małopolskie:

- przebudowa skrzyżowania w ciągu DW 933 przy Cmentarzu Komunalnym w Brzeszczach
- budowa bezkolizyjnego skrzyżowania DW 780 z linią kolejową nr 93 w m. Chelmsk
- przebudowa skrzyżowania DW 933 w m. Oświęcim, ul. Legionów z ul. Więźniów Oświęcimia
- Droga Współpracy Regionalnej - etap II - budowa połączenia drogowego DW 933 z autostradą A4 (dokumentacja techniczna).

Wizyta ministry rodziny w SOSW

Aleksandra Gajewska, wiceministra rodziny, pracy i polityki społecznej gościła 29 sierpnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Oświęcimiu.

Wraz z wicemarszałknią Sejmu Dorotą Niedziłą, w towarzystwie starosty oświęcimskiego Andrzeja Skrzypińskiego, członkini zarządu powiatu Małgorzaty Kotapki oraz nowej dyrektorki SOSW Urszuli Matwiejczyk pani minister zwiedziła placówkę.

Starosta przybliżył członkini rządu historię powiatowej placówki oraz wciąż trwającej rozbudowy i przebudowy obiektu. Przywołał postać patronki szkoły, byłej więźniarki Auschwitz Zofii Posmysz.

Aleksandra Gajewska była pod wrażeniem okazałości obiektu, w którym w komfortowych warunkach uczy się i wychowuje ponad 270 uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Z zainteresowaniem wysłuchała nauczycieli, którzy mówili o specyfice pracy w tej placówce.

Polityczka podkreśliła, że tak nowoczesny i funkcjonalny ośrodek jak ten

na oświęcimskim Zasolu, może być wzorem dla innych tego typu placówek w naszym kraju.

Gorzów

Bobrek

DOŻYŃKI 2024

Prezentujemy Państwu monografię „Historia gminy Chełmek” napisaną przez dr Aleksandra Zygmunta Babińskiego, mieszkańca gminy Chełmek. W każdym numerze „Echa Chełmka” prezentujemy kolejne części publikacji.

Historia gminy Chełmek

część 13

Jeżeli chodzi o partyzantkę komunistyczną to na terenie gminy od roku 1942 działały grupy bojowe Gwardii Ludowej PPR Stanisława Barana, pseudonim Bolek i Stanisława Wałacha, pseudonim Zdych z Libiąża i Mętkowa. W późniejszym okresie obie te grupy stanowiły część Oddziału im. Jarosława Dąbrowskiego z Obwodu V Dąbrowsko – Śląskiego Armii Ludowej. Obwód ten utworzony został w marcu 1944 roku i składał się z czterech okręgów: Zagłębie Dąbrowskie, Bielsko, Katowice, Chrzanów.

Na początku sierpnia 1944 roku skład okręgu chrzanowskiego Armii Ludowej wchodziły dwa podokręgi: Libiąż i Mysłachowice, każdy składający się z trzech dzielnic²⁴².

Na terenie gminy Chełmek grupa Stanisława Wałacha przeprowadziła następujące akcje: na koszarze Arbeitsdienstu w Chełmku, akcje wykołajania pociągów linii Trzebinia – Oświęcim w pobliżu mostu kolejowego w Bobrku, na zakłady obuwnicze Bata w Chełmku.

Akcja na zakłady Bata odbyła się w dniu 10 grudnia 1944 roku. Udział w niej brało 17 osób, w tym 3 Rosjan: Stanisław Wałach – pseudonim Zdych, Franciszek Szlachet – pseudonim Wicek, Wasył Nowikow – pseudonim Wasia, Iwan Szulik – pseudonim Iwan, Piotr Nowikow – pseudonim Pietia, Józef Kumala – pseudonim Liczek, Jan Cwik pseudonim Pilnik, Tomasz Furman – pseudonim Strzelec, Bronisław Staszczuk – pseudonim Rysiek, Józef Papuga – pseudonim Jacek, Władysław Trybuś – pseudonim Roman, Konstanty Trybuś – pseudonim Heniek, Mateusz Klus – pseudonim Wrona, Stanisław Bigaj – pseudonim Strażak, Jan Baran – pseudonim Przetak, Leon Cholewa i Tomasz Trybuś²⁴³.

Akcja ta niosła ze sobą pewną dozę niebezpieczeństwa, bowiem w pobliżu zakładów stacjonowała bateria przeciwlotnicza Wehrmachtu oraz oddziały Arbeitsdienstu.

Niemcy przypuszczali, że akcji na zakłady przeprowadził oddział Armii Krajowej „Boruta”. Świadczyć może o tym meldunek żandarmerii niemieckiej z Chrzanova nr 274/44, który stwierdzał, co następuje cyt.: „W dniu 10.XII.1944 r. około godz. 18.30 został dokonany napad na fabrykę obuwia „Bata” SP Akc. w Chełmku, przez 30 uzbrojonych bandytów. Bandyci weszli na zakład przez ogrodzenie ze strony północnej, poczym spenetrowali cały ogrodzony teren, następnie zajęli budynek przy bramie głównej, obezwładnili nieuzbrojoną straż zakładu. Zniszczyli 2 aparaty telefoniczne, a w północnej części zakładu podpalił halę z odpadkami surowców. Natomiast ze znajdującej się obok hali zabrali 10 tablic rozdzielczych. Jeden z Polaków, strażak straży pożarnej został postrzelony w lewą rękę przez bandytów. Przez kierownictwo zakładu zarządzono alarm lotniczy (syrena), tak że bandyci zbiegli do pobliskiego lasu. Uzbrojeni byli w karabiny. Prawdopodobnie była to banda Boruta z Armii Krajowej. Zarządzony natychmiastowy pościg jeszcze w toku”²⁴⁴.

Jak podaje B. Kobuszewski, oddział Armii Ludowej im. Jarosława Dąbrowskiego przeprowadził ogółem 58 akcji oraz 13 starć zbrojnych z Niemcami²⁴⁵. Z tego na terenie gminy Chełmek - 3, kolejówki koło mostu w Bobrku - 3, akcje zaopatrzeniowe w Gromcu - 2, akcje w Chełmku: na koszarze Arbeitsdienstu i na zakłady Bata. Do akcji tej przynajmniej się również Śląski Okręg AK w Śląskim Biuletynie Informacyjnym nr 1/3 z 1.I. 1945 roku.

Działanie oddziałów partyzanckich na terenie gminy Chełmek musiało być utrudnione przez stacjonowanie znacznej liczby oddziałów niemieckich w okolicy: garnizonu SS w Oświęcimiu, kompanii artylerii przeciwlotniczej w Chełmku oraz kompanii ćwiczebnej Wehrmachtu z Bielska, która od 1944 roku, co cztery tygodnie, przez okres dwóch dni kwaterowała w Gorzowie z zadaniem zwalczania partyzantów²⁴⁶.

Na mocy rozkazu wydanego w dniu 21 września 1939 przez Reinharda Heydricha Szefa RSHA Niemcy zaczęli koncentrować Żydów w większych miastach oraz tworzyć Rady Starszych, które były odpowiedzialne za terminowe oraz dokładne wypełnienie rozkazów okupantów. Do realizacji tych poleceń przystąpiono również na terenie powiatu chrzanowskiego. W Chrzanowie utworzono Radę Starszych, a na wsiach, w których mieszkali Żydzi wyznaczono mężów zaufania. W Chełmku mężami zaufania chrzanowskiej Rady Starszych zostali Jakub Mehl i Jakub Mandelbaum. Jeżeli chodzi o przesiedlenie ludności żydowskiej do ośrodków miejskich, to w Chełmku przystąpiono do tego etapu.

W grudniu 1939 roku gminę Chełmek zamieszkiwało 36 Żydów. W październiku 1940 roku było ich 47. Taka sama liczba jest podawana dla marca i lipca 1941 – Chełmek zamieszkiwało 42 Żydów, a Bobrek 5²⁴⁷.

Już prawdopodobnie we wrześniu 1939 roku na terenie Chełmka skoncentrowano wszystkich Żydów w domu Jakuba Mehla, który jak wynika ze wspomnień jego wnuczki – Charlotte Kluger – liczył aż 21 pokoi. Żydzi przebywali w nim przez trzy miesiące. Pod koniec 1939 roku lub na początku 1940 zostali oni przeniesieni do Bobrku i umieszczeni w stodółach i oborach. W 1941 zostali wysiedleni do Jaworzna, a stamtąd trafili między innymi do getta w Chrzanowie²⁴⁸. Należy dodać, że na terenie gminy Chełmek działały: Aussenkommando Chełmek i podobóz Bobrek.

W roku 1942, prawdopodobnie w październiku zostało utworzone na terenie Chełmka komando zewnętrzne obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Więźniowie Aussenkommando, w liczbie stu, zostali umieszczeni w przystosowanej do tych celów szopie pełniłcej wcześniej funkcję parowozowni, znajdującej się w Chełmku – Paprotniku. Teren Kommando liczący mniej więcej 2000 m² został ogrodzony drutem kolczastym rozpiętym na drewnianych słupach. Ogrodzenie to nie zostało podłączone do sieci elektrycznej. Obok szopy wybudowano kostnicę. Na zewnątrz szopy mieściła się umywalnia – była to zwykła rynna blaszana zaopatrzona w rząd kranów, do której wodę doprowadzano z pobliskiego rowu.

Więźniowie Aussenkommando zostali użyty do oczyszczania jednego z trzech stawów, który był usytuowany najbliżej zakładów „Bata”.

W czasie krótkiego istnienia komanda w Chełmku, to jest od listopada do grudnia 1942 roku, zmarło z wyczerpania i głodu około 50 więźniów. Ich zwłoki były transportowane do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Komendantami Aussenkommando Chełmek byli SS – Oberscharführer Josef Schillinger i SS – Unterscharführer Wilhelm Emmerich²⁴⁹.

Pierwszy obóz w Bobrku został utworzony w roku 1941. Był to obóz pracy przymusowej dla Żydów podporządkowany organizacji Schmelta. Przebywał w nim kilkudziesięciu Żydów i kilkanaście Żydówek zatrudnionych przez okupacyjne władze powiatu chrzanowskiego. Ich zadaniem była regulacja Wisły. Obóz ten został zlikwidowany w roku 1943, a Żydzi zostali wywiezieni w nieznanym kierunku²⁵⁰.

W drugiej połowie 1943 roku zapadła decyzja o utworzeniu w Bobrku podobozu Auschwitz. W podobozie tym miano produkować urządzenia elektryczne Simensa. Prawdopodobnie na przełomie października – listopada 1943 roku na terenie Bobrka, w byłej fabryce nawozów sztucznych należącej przed wojną do Anny Kupermann i Ryfki Jakubowicz, pojawił się przedstawiciel koncernu Simensa. Ostatecznie podobóz ruszył w kwietniu 1944 roku. Początkowo więźniowie do pracy byli eskortowani z Brzezinki, a dopiero od 21 maja zostali zakwaterowani w barakach przy zakładzie. Pierwszy lagerführer nie jest znany z nazwiska. Jego następcą został SS Oberscharführer Anton Lukoschek przeniesiony z podobozu Monowice. Swą funkcję sprawował do końca istnienia podobozu w Bobrku²⁵¹.

Od strony Krakowa, lewym brzegiem Wisły w kierunku gminy Chełmek podążały za wycofującymi się oddziałami niemieckimi oddziały Armii Czerwonej. Jak podaje kronikarz szkoły w Bobrku w dniu 18 stycznia rodziny niemieckie opuszczały Bobrek. Prawdopodobnie chodzi tu o jakichś kolonistów niemieckich, chociaż nie można wykluczyć także, że mogli to być Polacy, którzy podpisali w tych ciężkich czasach, z takich lub innych powodów volkslistę.

W dniu 24 stycznia 1945 roku Niemcy wysadzili w pobliżu Bobrku mosty na Wiśle. W tym samym dniu wieczorem wojska radzieckie zajęły Gorzów, który był ostrzeliwany przez cały dzień przez artylerię niemiecką. Wypadki te opisuje w swoim pamiętniku jeden z żołnierzy niemieckich – Erich Boehinger: „16 stycznia 1945 roku. Całkowite wstrzymanie urolopów (chyba z uwagi na rozpoczętą 12 stycznia i pełną sukcesów ofensywę sowiecką). Wczoraj zwolniono pierwszych ochotników pomagających przy obsłudze dział przeciwlotniczych. Dziś wcześnie rano pojawiły się w locie koszącym rosyjskie szturmowce Il – 2. Nasze karabiny maszynowe strzelały. Ludność cywilna częściowo ewakuuje się.

17 stycznia 1945. Rosjanom udało się przełamać front. Mówi się, że Częstochowa znalazła się w okrążeniu. Do wpół do dwunastej byliśmy postawieni w stan alarmu. Ochotnicy siedzą i nie mają żadnej broni.

21 stycznia 1945. Główna linia walki, oddalona od nas o dwadzieścia kilometrów ma być utrzymana. Na naszym odcinku front się umocnił. Dzisiaj w nocy oddziały rezerwowe powinny zaatakować przy pomocy czołgów i dział szturmowych. Jeżeli Rosjanie będą posuwać się dalej zostaniemy na miejscu i ogniem pośrednim będziemy ostrzeliwać cele

naziemne. Jeżeli nasze stanowiska zostaną bezpośrednio zaatakowane będziemy strzelać w to gówno ile wlezie.

22 stycznia 1945. Zmiana stanowisk. W przeciągu czterech godzin bateria jest gotowa do drogi. Walz został przerwany. Wszystkie działa oprócz jednego zostały przeniesione do Nowego Bierunia, 9 kilometrów na zachód od nas.

24 stycznia 1945. Rosjanie przełamali front na północy, do nas mają jeszcze 4 kilometry! Budowa umocnień: pracujemy oskardami i łopatami, kopanie czymś takim osłonięte jest wyczerpującą pracą. Loty koszące. Ogień z bliska. Przyszł szef i odczytał nazwiska ośmiu zwolnionych (zostali wybrani ci, którzy nie mieli wykształcenia artyleryjskiego, ponieważ pełnili służbę przy przyrządach służących do obliczania koordynatów lotu samolotów nieprzyjacielskich lub przy stacjach radiolokacyjnych). To było szczególnie uczucie: Ruscy nadchodzą, a my wiemy! [W nawiasie późniejsza uwaga autora pamiętnika A.B.] (Tak dosłownie napisane jest w dzienniku! Czy rzeczywiście byliśmy tak uparci, tak otepiali, że uczucie strachu nie miało do nas dostępu? Wprawdzie nigdy nie mieliśmy do czynienia z bezpośrednim natarciem wroga, jeszcze nie widzieliśmy by którykolwiek z nas zginął). Z taborami z powrotem do Chełmka, z powrotem, czy naprzód? To trudno powiedzieć. Front tutaj jest tak samo blisko jak tam. Amunicję przygotowują do wysadzenia. Wszystko gotowe do ucieczki. My, zwolnieni meldujemy się w kancelarii, gdzie przygotowywano nasze dokumenty zwolnienia. Otrzymałmy rozkaz wymarszu do oddziału uzupełnień artylerii przeciwlotniczej w Ludwigsburgu. Podoficer, z którym ostatnio pracowałem powiedział do mnie: >Nie daję wam wielu szans na to, że się przedrecie<. Pokazał mi na mapie, gdzie byli Ruscy: na północy byli o wiele dalej na zachód, na południu także, a od wschodu parli naprzód. A potem dodał: >Ci z północy zboczyli na południe. Oni zamkną kocioł. Z niego już nikt nie wyjdzie. Nie powinieneś tego nikomu mówić<

25 stycznia 1945. Pobudka o 3. Ktoś krzyknął wszystko skończone. Rusek jest w Libiążu, trzy kilometry na wschód od nas. O czwartej wymarsz pod dowództwem wachmistrza Kretschmara, który towarzyszył nam do grupy artylerii przeciwlotniczej w Nowym Bieruniu. 8.30 Samochody ciężarowe. Do Oświęcimia, potem pociągami do Oderberg. Potem słyszeliśmy, że o 13.30 rosyjskie czołgi były w Oświęcimiu (...)²⁴².

Bobrek został wyzwolony wieczorem 25 stycznia 1945 roku po całodziennym bitwie pod Gromcem. Według słów mieszkańców Gromca pamiętających tamte dni w bitwie tej Niemcy stracili dwa czołgi. Armia radziecka zajęła całą wieś oraz budynek starej szkoły, gdzie na strychu miejsce zajął obserwator radziecki. Oddziały radzieckie w tym samym dniu wyzwoliły Chełmek. Rozpoczęła się walka o Oświęcim, który padł w dwa dni później.

Mieszkańcy gminy Chełmek mogli odetchnąć dopiero w kilka dni później, gdy było już wiadomo, że karta się nie odwróci i wojska niemieckie nie wrócą.

I tak, w dniu 14 lutego 1945, jak podaje Marian Biel, w lesie noszącym nazwę Gruska, koło torów kolejowych wylądował desant niemiecki z zadaniem prowadzenia sabotażu na terenie całej gminy Chełmek²⁴³.

W efekcie działań wojennych i okupacji w Chełmku zginęły 68 osób w tym 33 Żydów, w Gorzowie 11 osób, a w Bobrku 2 osoby. W sumie 81 osób²⁴⁴.

Straty moralne i materialne były o wiele gorsze. Okupanci zniszczyli i rozkradli prawie cały majątek Sapiehów, będący dorobkiem wielu pokoleń właścicieli dóbr bobreckich. Ich ofiarą padły meble zabytkowe, srebra i obrazy. Pierwszą partię najlepszych mebli zagrabił SS-mann Horn wywożąc je do miejscowości Klucze w powiecie olkuskim, drugą partię przedmiotów zabytkowych i wartościowych zagrabiło berlińskie przedsiębiorstwo Ostdeutsche Landeswirtschaftsgesellschaft Oddział Katowice. Wśród rabujących znaleźli się także dwaj niemieccy zarządcy majątku: Pfitzner, który wywiózł kilka rzeczy do Grodzca oraz Wycisk, który zagrabił bliżej nieokreślone rzeczy. Kilkanaście sztuk mebli zarekwirował posterunek żandarmerii niemieckiej. Z końcem 1941 roku resztę zabytkowych rzeczy zagrabił i wywiózł do Wrocławia konserwator zabytków doktor Pfutzenreiter. Zakwalifikował on jako wartościowe: 88 sztuk mebli, 63 obrazy, 11 dywanów perskich, 53 sztuki srebra stołowego, 32 sztuki srebrnych i złotych przedmiotów w tym 2 zabytkowe renesansowe ławy gdańskie, oraz 3 większe płótna: obraz generała wojsk Królestwa Kongosowego, portret chłopca na tle parku oraz pastelowy obraz Anny Bilińskiej z 1890 roku²⁴⁵.

Szkolnictwo

Polityka okupanta zmierzała do upośledzenia szkolnictwa polskiego. Jeszcze we wrześniu 1939 roku niemiecka komendantura wojskowa rezydująca w Chrzanowie zgodziła się na otwarcie szkół. Miały mieć one charakter szkół prywatnych. Po przejęciu władzy z rąk Wehrmachtu

przez niemieckiego starostę zgodzono się w październiku 1939 roku na otwarcie szkół powszechnych utrzymywanych ze środków publicznych. Starosta postawił jednak delegacji nauczycieli powiatu chrzanowskiego warunek, że w szkołach nie będzie nauczana historia i geografia, a od piątej klasy w szkołach powszechnych będzie wprowadzona nauka języka niemieckiego. Nauczyciele i uczniowie mogli korzystać przy tym z polskich podręczników. Funkcję inspektora szkolnictwa pełnił do czerwca 1940 roku Jan Pękowski. Zastąpił go na tym stanowisku Paweł Motz. Od tej chwili zaczęły się ukazywać liczne zakazy dotyczące nauczania. Zakazano przykładowo korzystania z polskich książek. Nauczyciele musieli nauczać korzystając tylko z własnej pamięci. Wszelkie książki polskie oraz pomoce naukowe w tym mapy zostały zebrane przez Niemców i po sprasowaniu wywiezione do papierni. Ograniczono liczbę godzin w szkołach. W klasach I-IV do 12 godzin tygodniowo, a w kolejnych klasach do 18 godzin. W grudniu 1940 roku została przeprowadzona redukcja nauczycieli. W czasie wakacji dzieci szkolne były powoływane do prac polowych. Przykładowo dzieci ze szkoły w Bobrku musiały pracować w ogrodzie dworskim. Kolejnym krokiem było zredukowanie godzin lekcyjnych. W sierpniu 1944 nauczyciele zostali zabrani przez Niemców do kopania rowów przeciwczołgowych. Te przymusowe roboty trwały przez trzy miesiące. W okresie tym nie odbywała się nauka szkolna²⁴⁶.

Rozdział VI Okres PRL

Administracja

W dniu 25 stycznia 1945 roku miejscowości należące do gminy Chełmek zostały wyzwolone przez wojska I Frontu Ukraińskiego. Po wyzwoleniu gminę odbudowano w takim samym kształcie terytorialnym jaki posiadała przed wojną. To jest w jej skład weszły gromady: Chełmek, Bobrek, Gorzów, Gromiec i Dąb.

Zgodnie z przepisami dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 23 listopada 1944 roku o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego zostały powołane w Chełmku Gminna Rada Narodowa i Zarząd Gminy, który był organem wykonawczym GRN.

Przewodniczącym Gminnej Rady Narodowej został Jan Pawłowski – pracownik zakładów Baty oraz sekretarz PPR w Chełmku. Członkami Rady zostali:

1. Antoni Palka z Chełmka – PPR; 2. Marian Biel z Chełmka – PPR;
 3. Roman Kowalik z Chełmka; 4. Tomasz Bebak z Chełmka – PPS (wg A Tarły Tadeusz Bebak); 5. Stanisław Żydzik z Chełmka – PPR;
 6. Antoni Szymutko z Chełmka – PPR; 7. Jan Baranowski z Gorzowa – z PPR; 8. Stanisław Krawczyk z Gorzowa – PPR; 9. Franciszek Latko z Gorzowa – PPR; 10. Franciszek Mańkut z Gorzowa – PPR (wg A Tarły Franciszek Manka); 11. Władysław Chylaszek z Bobrku – PPR (wg A. Tarły Wiktor Chylaszek); 12. Franciszek Gugula z Bobrku – PPR; 13. Augustyn Jachimczyk z Dębu – PPR²⁴⁷.
- Adam Tarło wymienia dodatkowo Stanisława Porwita z PPS – u²⁴⁸.

ciąg dalszy nastąpi...

242 M. Wierczok, *Armia Ludowa. Powstanie i organizacja 1944 – 1945*, Warszawa 1979

243 B. Kobuszewski, op. cit., s. 123 – 125, T. Sawka, *Straty i zniszczenia w Chełmku w czasie wojny i od 1 września 1939 do 27 stycznia 1945 roku*, strona nienumerowana.

244 *Czterdzieści lat Południowych Zakładów Skórzanych w Chełmku*, Chełmek 1972, s. 19

245 B. Kobuszewski, dz. cyt., s. 136.

246 *Kronika szkoły w Gorzowie*.

247 A. Namysł, *Spółność żydowska Chrzanowa i jej losy w okresie II wojny światowej w: Żyli wśród nas. Chrzanowski Żydzi*, Chrzanów 2016, s. 252-253, 276-281

248 A.Z. Babiński, *Nieobecnym sąsiadom. Wspomnienie o żydowskich mieszkańcach Chełmka*, druk ulotny towarzyszący programowi „Nieobecnym sąsiadom – wspomnienie o żydowskich mieszkańcach Chełmka”, realizowanemu w ramach „Chełmek, kierunek kultura – nowe spojrzenie”

249 *Związek Bojowników o Wolność i Demokrację. Komisja Historyczna w Chełmku pod przewodnictwem T. Sawki. Aussenkommando w Chełmku*, Chełmek 1988.

250 P. Stętkiewicz, *Podobóz Bobrek*, *Zeszyty Oświęcimskie* Nr 23 (2002), s. 30.

251 *Szerzej patrząc. P. Stętkiewicz, Podobóz Bobrek*, *Zeszyty Oświęcimskie* Nr 23 (2002), s. 29-30

252 E. Boehinger, *Man rechnet für Morgen mit Feindberührung*, *Chełmeker Tagebuch* 12 bis 25 Januar 1945 w: *Erzählt es euren Enkeln*, s. 72 – 75; tłumaczenie części tych wspomnień ukazało się w Nr 1 (43)/2006 *Echa Chełmka*

253 M. Biel, *Wspomnienie uczestnika organizacji władzy ludowej w 1945 roku w Chełmku*, *ZBoWiD w Chełmku*, Chełmek 1988, s. 7

254 *Straty i zniszczenia w Chełmku w okresie od września 1939 do stycznia 1945*, s. 16 - 20

255 J. Pękowski, *Powiat chrzanowski pod okupacją niemiecką w latach 1939-1945. Wraz z biogramem autora*, Chrzanów 2014, s. 56

256 *Kronika szkoły ludowej w Bobrku*, strona nienumerowana, J. Pękowski, *Powiat chrzanowski*, s. 51-54

257 M. Biel, *Wspomnienia uczestnika organizacji władzy ludowej w 1945 r. w Chełmku*, *ZBoWiD w Chełmku*, Chełmek, grudzień 1988 mps, s. 5, A. Tarko, *Rola partii robotniczych PPR i PPS w rozwoju społeczno – politycznym powiatu chrzanowskiego w latach 1945 – 1947*, praca magisterska Warszawa 1987, s. 49 – 50.

258 A. Tarko, dz. cyt.

HURTOWNIA ELEKTRYCZNA

ENERGOTYTAN®

- Systemy odgromowe i przepięciowe
- Systemy alarmowe i monitoring
- Elektronarzędzia MILWAUKEE
- Narzędzia dla instalatorów
- Automatyka przemysłowa
- Agregaty prądotwórcze
- Obudowy i rozdzielnice
- Wiertła i tarcze tnące
- Osprzęt elektryczny
- Kable i przewody
- Baterie i latarki
- Oświetlenie

ZAPRASZAMY
Pn-Pt: 8:00-16:00

**Plac Kilińskiego 2
32-660 Chelmek
tel: 789-227-106**

Milwaukee

Nothing but **HEAVY DUTY.**

ENERGOTYTAN

Plac Kilińskiego 2, 32-660 Chelmek, tel: 789-227-106

„Nie jesteś już tam , gdzie byłeś.
Ale jesteś wszędzie tam , gdzie my jesteśmy”
/Viktor Hugo/

Wspomnienie o Pani Dyrektor

Dnia 26 sierpnia 2024 roku odeszła od nas Zofia Hagno - nauczyciel, wychowawca, dyrektorskość.

Trudno nam będzie pogodzić się z tym, że już nigdy nie zobaczymy serdecznego uśmiechu i nie pocujemy codziennej, zwykłej życzliwości. Ślady Jej życia, myśli, obrazy i wspólne chwile spędzone w nauczycielskiej i związkowej Rodzinie będą nam Ją przypominały.

Swoim pozytywnym usposobieniem dodawała otuchy i sprawiała, że zły dzień stawał się lepszy, piękniejszy i weselszy. Była człowiekiem o wielkim sercu, nigdy nie odmówiła pomocy, zawsze miała czas, by wysłuchać drugiego człowieka.

Swoją drogę w zawodzie nauczycielskim rozpoczęła w szkole w miejscowości Sanka, potem w Libiążu i następnie w Szkole Podstawowej nr1 w Chełmku od roku 1966 do 1996 roku. Początkowo pracowała w nauczaniu początkowym. Bardzo lubiła pracę z najmłodszymi dziećmi, gdyż przynosiła radość i wymierne efekty. Uczniowie zdobywali umiejętność czytania, pisanie czy liczenia. Stosowane przez Nią różnorodne formy i metody pracy nie tylko integrowały wychowanków, ale uczyły współodpowiedzialności i wzajemnego zrozumienia.

Uczyła również fizyki i matematyki. Potrafiła młodemu pokoleniu wskazywać autentyczne wartości życia, naukę tolerancji i zrozumienia, a niejednokrotnie była ich wsparciem i drogowskazem dla dalszych wyborów życiowych.

Pełniąc funkcję dyrektora szkoły w latach 1981 -1991, miała na uwadze zawsze dobro dziecka, jego bezpieczeństwo i wszechstronny rozwój oraz realizację procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego uczniów. Była inicjatorką wielu działań i akcji społecznych, mobilizowała uczniów i nauczycieli do aktywności na rzecz społeczeństwa lokalnego. Odznaczała się roztropnością w podejmowaniu wyzwań stawianych przez życie.

Dbła o kształtowanie właściwej atmosfery wśród Grona Pedagogicznego. Dzieliła się swoją wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami, szczególnie z tymi, którzy dopiero rozpoczynali swoją pracę zawodową. Dzięki wrażliwości, zdolnościom plastycznym i współpracownikom wystrój szkoły był niepowtarzalny i wyjątkowy.

To Ona nauczyła nas dostrzegać dobro w drugim człowieku. Dodawała siły i nadziei w chorobach i trudach dnia codziennego. Sama doświadczona cierpieniem i długotrwałą chorobą zawsze potrafiła znaleźć iskrę nadziei na lepsze jutro i przeżyty kolejny dzień.

Za to wszystko i wiele więcej, na zawsze pozostaniemy Jej wdzięczni.

Dzisiaj, straciliśmy nie tylko cenionego nauczyciela i byłego Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 w Chełmku, ale i najlepszego Przyjaciela.

Za całokształt swojej pracy dydaktyczno – wychowawczej i społecznej Pani Zofia Hagno otrzymała między innymi:

- » Złoty Krzyż Zasługi – 1986 r.
- » Medal Komisji Edukacji Narodowej – 1998 r.
- » i odznaki:
- » Zasłużony opiekun PCK -1980 r.
- » Za zasługi dla Województwa Bielskiego -1983 r.
- » Za 50 - lat przynależności do ZNP - 2023 r.

Odchodząc pozostawiła w smutku i bólu Dzieci, Rodzinę, nauczycieli, z którymi przez 28 lat współpracowała, a także wychowanków, przyjaciół, znajomych i sąsiadów.

Jej odejściem zasmuceni są również Członkowie Związku Nauczycielstwa Polskiego w Chełmku, do którego należała od początku swojej pracy zawodowej.

Wspólnie spędzone chwile na spotkaniach pozostaną na trwałe w naszej pamięci.

Żegnamy Ją w wielkim smutku.

„Nic tak naprawdę nie jest dla nas stracone, dopóki o tym pamiętamy”.

Wspomnienie o Pani Dyrektor śp. Zofii Hagno, która na zawsze pozostanie w naszych sercach, opracowały Elżbieta Świtalska i Zofia Urbańczyk.

Z ogromnym żalem i smutkiem
Żegnamy Drogą Koleżankę
Zofię Hagno
długoletniego Członka Związku
Nauczycielstwa Polskiego w Chełmku

Wyrazy głębokiego współczucia i żalu
pogrążonej w żałobie Rodzinie
składają

Prezes, Zarząd i Członkowie Oddziału
Związku Nauczycielstwa Polskiego w Chełmku

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy uczestniczyli
w ostatniej drodze Naszej Siostry
Ś.P. Wandy Walentyńskiej
i łączyli się z nami w bólu
po Jej stracie

składamy
serdeczne podziękowania
Irena Walentyńska, Teresa Bednarska
i Rodzina

Z głębokim żalem i smutkiem
Przyjęliśmy wiadomość o śmierci
Naszej Koleżanki
Zofii Hagno

Rodzinie
składamy wyrazy najgłębszego współczucia

Przewodnicząca, Zarząd, Koleżanki i Koledzy
Sekcji Emerytów i Rencistów Związku
Nauczycielstwa Polskiego w Chełmku

Problemy nastolatków – kiedy warto zgłosić się po pomoc

Okres dojrzewania to czas wielu zmian, zarówno fizycznych, jak i emocjonalnych. Nastolatki często zmagają się z wyzwaniami, które mogą wydawać się przytłaczające. Ważne jest, aby rozpoznawać momenty, kiedy zwykłe trudności przekształcają się w poważne problemy wymagające profesjonalnej interwencji.

1. Problemy emocjonalne i behawioralne

Przejawiające się znaczne zmiany w zachowaniu, takie jak wycofanie społeczne, agresja, nadmierna impulsywność, czy zaburzenia odżywiania. Zmiany te mogą być sygnałem depresji, lęków, problemów z samooceną, czy też innych zaburzeń psychicznych.

2. Problemy w szkole

Gwałtowny spadek wyników w nauce, trudności w koncentracji, unikanie obowiązków szkolnych, czy częste wagary mogą wskazywać na problemy emocjonalne lub trudności w nauce, takie jak dysleksja czy ADHD.

3. Zmiany w zachowaniu społecznym

Nagła zmiana grona przyjaciół, unikanie dotychczasowych aktywności, czy izolacja mogą być sygnałem, że nastolatek zmagają się z problemami, które mogą obejmować narkotyki, alkohol, czy wpływ toksycznego środowiska.

4. Wypowiedzi lub zachowania sugerujące samookaleczenie lub myśli samobójcze

To zawsze jest sygnał alarmowy. Każde wzmianki o samookaleczeniu, my-

ślach samobójczych, czy próbach samobójczych wymagają natychmiastowej reakcji i profesjonalnej pomocy.

5. Problemy z przystosowaniem społecznym

Trudności w nawiązywaniu i utrzymywaniu relacji, konflikty z rówieśnikami, czy problemy z autorytetami mogą wymagać wsparcia psychologa, aby pomóc młodemu człowiekowi w zdobyciu niezbędnych umiejętności społecznych.

Kiedy warto zgłosić się po pomoc?

Zawsze warto zasięgnąć opinii specjalisty, kiedy obserwuje się niepokojące zmiany w zachowaniu nastolatka. Wczesna interwencja może zapobiec poważniejszym problemom w przyszłości. Psycholog, pedagog, czy psychiatra dziecięcy są w stanie ocenić sytuację i zaproponować odpowiednie formy wsparcia.

Niezwykle ważna jest otwartość w komunikacji z nastolatkiem. Budowanie relacji opartej na zaufaniu i szacunku może pomóc w lepszym zrozumieniu jego potrzeb i trudności.

Pamiętajmy, że prośba o pomoc nie jest oznaką słabości, ale odpowiedzialności i troski o dobrostan psychiczny młodego człowieka. Wsparcie specjalistów, a także rodziny i przyjaciół, może być kluczowe w pomaganiu nastolatkom w przejściu przez trudny okres dojrzewania.

Inf.GKRPA

REPERTUAR KINA ILUZJA PAŹDZIERNIK 2024

„OZI: GŁOS DESZCZOWEGO LASU”
5, 6 października 2024
(sobota-niedziela)
godz. 16.00
Reż.: Tim Harper
Gat.: animacja, komedia, przygodowy
Prod.: Wielka Brytania, Francja, USA, 2023
1 godz. 27 min.
Bilet 16 zł
Dubbing

„GWIAZDY ZAWSZE ŚWIECĄ DLA NAS”
5, 6 października 2024
(sobota-niedziela)
godz. 18.00
Reż.: Tiziano Russo
Gat.: Dramat
Prod.: Włochy, 2023
1 godz. 37 min.
Bilet 16 zł

„MARYJA. MATKA LUDZKOŚCI”
22 października 2024
(wtorek) godz. 17.00
23 października 2024
(ŚRODA) GODZ. 10.00
Reż.: Andrés Garrigó, Pablo Moreno
Gat.: Dokumentalny
Prod.: Hiszpania, 2023
1 godz. 42 min.
Bilet 16 zł

„AKADEMIA MAGII”
26, 27 października 2024
(sobota-niedziela)
godz. 16.00
Reż.: Mark Gravas
Gat.: Animacja, Familijny, Komedia
Prod.: Australia, Irlandia, 2024
1 godz. 26 min.
Bilet 16 zł
Dubbing

„Idź pod prąd”
26, 27 października 2024
(sobota-niedziela)
godz. 18.00
Reż.: Wiesław Paluch
Gat.: Biograficzny, Dramat, Muzyczny
Prod.: Polska
1 godz. 37 min.
Bilet 16 zł

Michał Rusinek w Bibliotece

17 września o godz. 17.00 odbyło się spotkanie autorskie z Michałem Rusinkiem – byłym sekretarzem Wisławy Szymborskiej, teraz prowadzi jej Fundację. Jest profesorem na Wydziale Polonistyki UJ, gdzie prowadzi zajęcia z teorii literatury, teorii przekładu i creative writing. Bywa tłumaczem z języka angielskiego, zdarza mu się pisywać książki dla dzieci i dorosłych oraz układać wierszyki czy teksty piosenek. Pisuje felietony o książkach i języku. Jest członkiem Rady Języka Polskiego PAN.

Spotkanie było realizowane przy wsparciu finansowym Instytutu Książki w ramach projektu Dyskusyjne Kluby Książki w Małopolsce w roku 2024.

Tematem przewodnim była sztuka mówienia, czyli co to jest retoryka i jak może ona nam pomóc w codziennej komunikacji.

Akademia Malucha na Parkowej

Biblioteka Publiczna MOKSIR w Chełmku zaprasza na kolejną edycję 2024/2025 Akademii Malucha na Parkowej. Nasze zajęcia kierujemy do dzieci od 1-3 lat, które nie uczęszczają do przedszkola. Spotkania polegają na zabawie dzieci i ich opiekunów. Wspólnie uczymy się nowych zabaw, odkrywamy świat, zawieramy nowe znajomości i uczymy się współpracy. Rodzice/opiekunowie mogą obserwować swoje pociechy i wymieniać się doświadczeniami.

Zapisy i bliższe informacje można uzyskać osobiście lub telefonicznie w siedzibie Biblioteki, Aleja Parkowa 16 lub pod nr.tel.: 33 846 13 36

Rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz 2024”

21 września 2024r. odbył się kolejny rajd rowerowy miłośników przyrody, książki i dwóch kółek Odjazdowy Bibliotekarz. Tym razem pogoda okazała się być wymarzoną i w aurze złotej jesieni wyruszyliśmy w 20 km trasę po leśnych ścieżkach rowerowych naszej okolicy.

Uczestnicy wyprawy na początek otrzymali wzmacniający koktajl odżywczy przygotowany przez CAFE Kultura. W dobrych humorach ukończyliśmy rajd.

Na mecie dla wszystkich czekał poczęstunek i losowanie nagród ufundowanych przez naszych Sponsorów: Bartosza Janiczka oraz Państwa Moniki i Dominika Jamróz. Tym razem los uśmiechnął się do pana Bogdana oraz pana Jarosława. Gratulujemy.

Dziękujemy także Piekarnia - Cukiernia AWA za słodkości. Od lat przy organizacji rajdu rowerowego są z nami także: Hotel Dąbrowski Oświęcim oraz Państwo Małgorzata i Jacek Bienieccy. Jak zawsze możemy liczyć na Was. Dziękujemy raz jeszcze, a wszystkich uczestników zapraszamy za rok.

UB

XXVI

FOLKLORYSTYCZNE SPOTKANIA NAD PRZEMSZĄ

FOT. PAWEŁ WALIGÓRA

